

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

15.6.2026. - 19.6.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE (ФРОНТ
ОФИС)

Сарајево, 22.6.2026. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 15.6.2026. - 19.6.2026.**

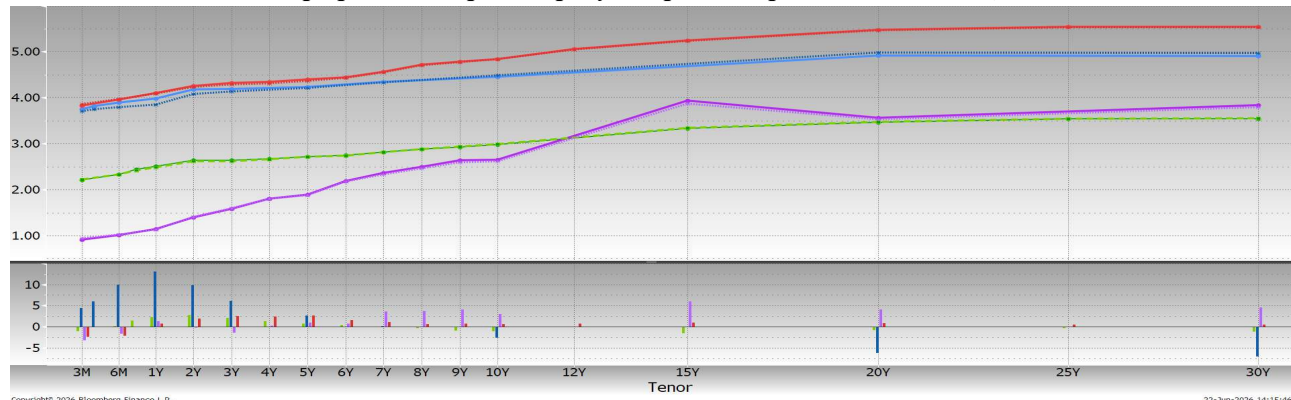
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	ЕУРозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	12.6.26	19.6.26	12.6.26	19.6.26	12.6.26	19.6.26	12.6.26	19.6.26
2 године	2,62	2,65	4,08	4,18	4,24	4,25	1,41	1,41
5 година	2,71	2,72	4,21	4,23	4,37	4,40	1,89	1,90
10 година	3,00	2,99	4,48	4,45	4,84	4,84	2,63	2,66

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси		
	12.6.26	19.6.26	
3 мјесеца	2,259	2,263	↗
6 мјесеци	2,332	2,334	↗
1 година	2,496	2,517	↗

Графикон 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Графикон приказује кривуље приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 19.6.2026. године (пуне линије) и 12.6.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси европских државних обвезница су, на седмичном нивоу, забиљежили раст на предњем и средњем дијелу криве приноса, док су приноси десетогодишњих обвезница благо смањени.

Званичници ЕЦБ-а су били прилично активни у контексту коментара о монетарној политици, задржавајући опрезан став у погледу будућих одлука о каматним стопама.

Предсједница ЕЦБ Легард (Lagarde) је поздравила постизање споразума на релацији САД-Иран и изјавила да ЕЦБ примјеђује ширење повећаних цијена енергената на друге секторе економије, највише кроз индикатор базне инфлације која искључује промјене цијена енергената и хране. Легард је нагласила потребу контроле инфлације да би се избјегла дугорочна штета, упркос забринутости да би повећање каматних стопа могло да успори економски раст. Члан УВ ЕЦБ Казакс је изјавио да је ЕЦБ спремна да предузме додатну мјеру да би спријечила раст базне инфлације. Предсједник Deutsche Bundesbank Нагел (Nagel) сматра да су каматне стопе у зони евра у односу на економски раст „значајно неутралне“ и да нису препрека истом, као и да ће бити потребно вријеме да се поново успоставе нормални токови енергената након постизања споразума. Очекује да ће повишене цијене енергената узроковати раст цијена других производа. За сједницу у јулу је напоменуо да су за ЕЦБ све опције отворене. Казимир је нагласио потребу за континуираним дјеловањем у борби против инфлације, упозоравајући да трошкови енергената остају високи упркос мировном оквиру између САД-а и Ирана. Упозорио је да би се без одлучне интервенције ЕЦБ-а могли да појаве секундарни ефекти инфлације.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Переира сматра да је прерано говорити о даљњим потезима ЕЦБ-а јер се секундарни ефекти актуелних шокова још нису у потпуности материјализовали, док Ескрива (Escrivá) упозорава да ће поремећаји у снабдијевању енергентима потрајати и након поновног отварања Ормушког мореуза. Маклуф (Makhlouf) истиче да евентуални мир између САД-а и Ирана неће аутоматски ублажити инфлаторне притиске, док главни економиста ЕЦБ-а Лејн (Лане) упозорава да би инфлација могла да остане изнад 3% због прелијевања виших цијена енергената на остале секторе. Слајпен (Sleijpen) наглашава важност праћења инфлаторних очекивања да би се утврдило хоће ли тренутни цјеновни шок постати трајнији, док Кохер (Kocher) очекује да ће инфлација остати повишена још неко вријеме, те потврђује спремност ЕЦБ-а да реагује да би инфлацију вратила на циљани ниво од 2%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (G/G) - EZ	МАЈ	3,2%	3,0%
2.	Базна инфлација (G/G) – EZ	МАЈ	2,5%	2,2%
3.	Стопа инфлације (G/G) - Италија	МАЈ	3,3%	2,8%
4.	Стопа незапослености - Холандија	МАЈ	4,0%	3,9%
5.	ZEW анкета очекивања - EZ	ЈУН	-5,5	-10,2
6.	ZEW анкета тренутне ситуације - EZ	ЈУН	-78,0	-77,8

САД

Приноси америчких државних обвезница су забиљежили раст на предњем и средњем крају криве, док су на задњем крају благо смањени. У фокусу тржишних учесника је била сједница FOMC-а, док су инфлаторна очекивања смањена након постигнутог мировног споразума и прес-конференције Кевина Ворша (Kevin Warsh). **На састанку FOMC-а, којим је први пут предсједавао новоизабрани предсједник Ворш, донесена је одлука о задржавању референтне каматне стопе у распону 3,50%-3,75%.** Реторика након састанка се сматра изразито агресивном. Већина званичника FED-а предвиђа барем једно повећање референтне каматне стопе до краја године због ревидиране прогнозе инфлације од 3,6% (у односу на 2,7%). Инфлација изнад циља FED-а искључила је могућност смањења каматних стопа у блиској будућности. Ворш је уклонио смјернице о будућем кретању монетарне политике из саопштења FOMC-а, дајући FED-у флексибилност да повећа каматне стопе без претходне најаве ако инфлација остане висока. Ворш је изоставио своју индивидуалну пројекцију кретања каматних стопа, усмјеравајући тржишта да се ослањају искључиво на економске податке, који тренутно подржавају даље поштравање монетарне политике. Једногласна одлука FOMC-а је ојачала фокус FED-а на контроли инфлације у односу на економски раст. Ворш је увео режим "задржи камате на тренутном нивоу, али се припреми за поштравање", остављајући тржишта да се припремају за даље поштравање у наредним мјесецима. Аналитичари су похвалили Ворша да није подлегао политичком притиску и да подржава основне економске принципе који јачају кредибилитет FED-а у провођењу монетарне политике.

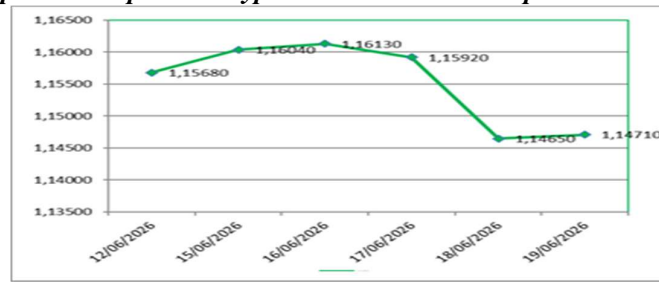
Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс прерађивачке индустрије - Њујорк	ЈУН	13,7	19,6
2.	Индустријска производња (М/М)	МАЈ	0,3%	0,9%
3.	Искоришћеност капацитета	МАЈ	76,2%	76,1%
4.	Започета градња стамбених јединица	МАЈ	1.430.000	1.392.000
5.	Број захтјева за хипотекарне кредите	12. јуни	-	10,8%
6.	Малопродаја – (М/М)	МАЈ	0,6%	0,4%
7.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	13. јуни	225.000	230.000
8.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	6. јуни	1.789.000	1.786.000
9.	Водећи индекс	МАЈ	0,1%	0,2%

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Графикон 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1568 на ниво од 1,1471.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

ВоЕ је четврту сједницу заредом задржала референтну каматну стопу непромијењеном на нивоу од 3,75%. Слиједила је FED, за разлику од ЕЦБ и ВоЈ, које су реаговале повећањем референтних каматних стопа. Одлука MPC није била једногласна, већ у омјеру 7:2. Два члана (екстерна чланица MPC-а Грин (Greene) и водећи економиста Пил (Pill)) су гласала за повећање на 4%. ВоЕ је смањење цијене нафте, узроковано потписом споразума на релацији САД-Иран, назвала „охрабрујућим“. Гувернер Бејли (Bailey) је у писаној изјави нагласио да ситуација остаје непредвидива и да постоји ризик да ће цијене енергената остати повећане дуже времена. Гувернер је поздравио споразум између САД-а и Ирана, који би могао да ублажи инфлацију снижавањем цијена енергената, али је упозорио да је прерано прогласити да је пријетња инфлације прошла. MPC је сагласан да одговор монетарне политике треба бити снажан уколико дође до јачег прелијевања цијена енергената на друге секторе у економији. Инфлацију за IV квартал процјењују на нивоу од 3,25%, што је мање од прогнозе у априлу (3,6%).

Гувернер ВоЕ Бејли је бранио политику банке у вези с продајом државних обвезница прије доспијећа, а које потичу из програма квантитативних олакшица. Сматра да су ефекти за пореске обвезнике неутрални и да је програм пружио економији круцијалну помоћ у рјешавању глобалне финансијске кризе и пандемије. Према његовом мишљењу, створене су претпоставке да се уведе нови програм олакшица, ако то буде потребно.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Цијена стамбених некретнина (G/G)	ЈУН	-	-0,3%
2.	Инфлација (G/G)	МАЈ	3,0%	2,8%
3.	Базна инфлација (G/G)	МАЈ	2,7%	2,6%
4.	Стопа незапослености – 3 мјесеца	АПР	5,0%	4,9%
5.	Промјена броја захтјева за накнаду за незапослене	МАЈ	-	31.200
6.	GfK индекс повјерења потрошача	ЈУН	-23	-23
7.	Малопродаја (G/G)	МАЈ	1,8%	3,2%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио повећање с нивоа од 0,86275 на ниво од 0,86671. GBP је депрецирала и у односу на USD, па је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3406 на ниво од 1,3232.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница су флукутирали током седмице да би исту завршили благим растом на средњем и дужем дијелу криве приноса, док су на предњем дијелу остали непромијењени.

ВоЈ је током седмице повећала референтну каматну стопу за 25 базних поена, са 0,75% на 1,00%, чиме је достигла највиши ниво од 1995. године. Одлука је донесена већином гласова (7:1). Истовремено је саопштено да ће од априла 2027. године бити заустављено смањење откупа обвезница, уз задржавање куповине на мјесечном нивоу од око 2 билиона ЈПЈ (12,5 милијарди USD). ВоЈ је поновила да ће наставити с повећањем стопа у складу с кретањем привреде и цијена.

Замјеник гувернера Учида (Uchida) је оцијенио да се умјерен опоравак економије наставља, уз одређене слабости, те да се ризик од значајнијег успоравања смањило. Навео је да постоји ризик од одступања инфлације навише изнад циља и да су финансијски услови и даље подстицајни, уз негативне реалне каматне стопе посебно у кратком и средњем дијелу криве, због чега ће ВоЈ наставити с повећањем референтне стопе. У вези с ЈПЈ је истакао да ВоЈ пажљиво прати курс, али да девизна кретања нису у њеној надлежности. Замјеник гувернера Химино (Himino) је упозорио на ризик да инфлација убрза изнад циљаних 2%, наводећи да се пребацивање виших трошкова на цијене код трансакција међу предузећима одвија нешто бржим темпом и да би се могло проширити на шири круг потрошачких роба и услуга. Предсједник Јапанског удружења банака Като (Kato) је изјавио да ће ВоЈ вјероватно наставити с повећањем каматних стопа према неутралном нивоу, уз напомену да је референтна стопа и даље експанзивна и да се ради о његовом личном ставу.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс активности услужног сектора (М/М)	АПР	0,60%	1,30%	-0,60%
2.	Салдо трговинског биланса (у милијардама ЈПЈ)	МАЈ	-547,6	-378,6	299,3
3.	Извоз (G/G)	МАЈ	16,5%	17,0%	14,8%
4.	Увоз (G/G)	МАЈ	12,8%	12,5%	9,8%
5.	Основне машинске поруцбине (G/G)	АПР	8,7%	15,6%	5,9%
6.	Инфлација (G/G)	МАЈ	1,5%	1,5%	1,4%
7.	Базна инфлација (G/G)	МАЈ	1,4%	1,4%	1,4%

ЈПЈ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 185,36 на ниво од 185,11. ЈПЈ је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио повећање с нивоа од 160,24 на ниво од 161,30.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедељак је износила 84,88 USD (EUR 73,37).

На почетку седмице цијена нафте је смањена након објаве да је постигнут споразум о 60-дневном примирју на релацији Иран-САД који би требао резултирати отварањем Ормушког мореуза. Америчке стратешке нафтне резерве су смањене на најнижи ниво од 1983. године, на око 340 милиона барела, због пуштања 172 милиона барела у промет ради борбе против растућих цијена горива.

Цијена нафте је у уторак поново смањена због постигнутог договора који би требало да резултира нормализацијом енергетских токова и повећањем понуде овог енергента.

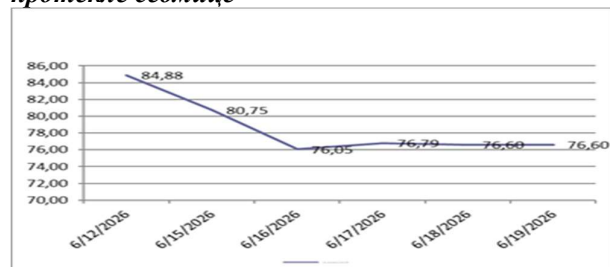
Средином седмице је забиљежено благо повећање цијене овог енергента након што је амерички предсједник Трамп потписао привремени споразум о окончању рата с Ираном и поновном отварању Хормушког мореуза, убрзавајући временски оквир за ступање на снагу споразума. Навео је да ће санкције на иранску нафту бити укинуте само ако "раде ствари како треба". Према објављеном Меморандуму, споразум укључује укидање америчких санкција на продају иранске нафте и могућност да Иран одмах започне извоз.

У четвртак се цијена нафте кретала у уском распону. Према процјенама, извоз из Перзијског заљева требао би се нормализовати до краја наредног мјесеца, у односу на раније очекивани крај аугуста, али би проток кроз Ормуски мореуз могао достићи тек 70% предатног нивоа. Кувајт очекује да ће се за неколико седмица вратити на предатни ниво производње нафте.

У петак је тржиште било затворено због празника у САД-у.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 76,60 USD (EUR 66,81), што представља пад од 9,75% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

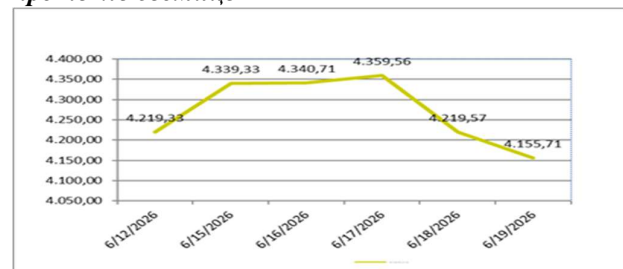
Цијена једне fine унце злата у понедељак је износила 4.219,33 USD (EUR 3.647,42).

На почетку седмице цијена овог племенитог метала је повећана након постизања споразума, што је на тржишту смањило страхове од глобалне инфлације и вјероватноћу да ће FED повећати каматне стопе. Истраживање централних банака о резервама злата из 2026. године показује да су централне банке и даље ентузијастичне према злату, с рекордно високим процентом од 45% које су изјавиле да планирају повећати своје резерве злата у наредних 12 мјесеци. Перформансе злата током криза, његова способност очувања вриједности и његове предности диверзификације и даље су главни разлози зашто централне банке држе резерве у злату. Истраживање је такође показало да централне банке широм свијета убрзано повлаче злато из Њујорка и Лондона усред геополитичких тензија. Централне банке очекују смањење учешћа USD у глобалним девизним резервама и истовремено повећање учешћа злата. У уторак је забиљежено благо повећање цијене овог племенитог метала јер се очекује да би смањена инфлаторна очекивања могла да смање вјероватноћу повећања референтне каматне стопе FED-а. Средином седмице се цијена злата кретала у уском распону.

У четвртак је забиљежено смањење цијене с обзиром на то да су назнаке Кевина Ворша о одлучнијем приступу FED-а сузбијању инфлације ограничиле подстицај расту цијене. На смањење цијене су утицала и очекивања инвеститора везана за мировни споразум између САД-а и Ирана.

Цијена једне fine унце злата је на крају седмице износила 4.155,71 USD (EUR 3.622,80), што представља пад од 1,51% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.